

**LÄNSRÄTTEN I
GÄVLEBORGS LÄN**
Handläggare:
Pia Björkhammar

DOM
2008-11-25
Meddelad i
Gävle

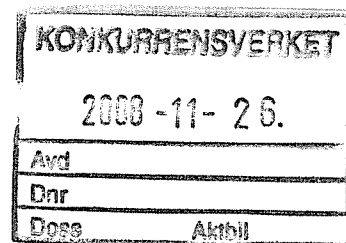
Mål nr
2003-08 E
Rotel 3

SÖKANDE

Bygg Bengt i Söderhamn AB, 556137-3415
Näckjärn 808
826 93 Söderhamn

MOTPART

Söderhamns kommun
826 80 Söderhamn

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

BAKGRUND

Söderhamns kommun inbjöd leverantörer att senast den 27 oktober 2008 lämna anbud i en upphandling med beteckningen "Godsmagasinet. Om- och tillbyggnad till kontor". Genom tilldelningsbesked den 3 november 2008 antogs Hälsingebygg i Söderhamn AB som entreprenör. Upphandlingen genomförs genom förenklat förfarande enligt 15 kap. LOU.

YRKANDEN M.M.

Bygg Bengt i Söderhamn AB (bolaget) ansöker om överprövning av den aktuella upphandlingen och yrkar i första hand att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts på så sätt att vinnande anbud förkastas och i andra hand att upphandlingen ska göras om.

Som grund för sin ansökan anför bolaget att kommunen inte har följt bestämmelserna i LOU genom att bolaget i första upphandlingsskedet anser sig ha det lägsta anbudet och att skäl för komplettering därför inte finns. Bolaget anser sig härigenom ha lidit skada eller i vart fall riskerar att lida skada. Till närmare stöd för sin talan anför bolaget bl.a. följande. I förfrågningsunderlaget ingick kopplade fönster av typen 2+1, alltså öppningsbara. Hälsingebygg har i sitt anbud räknat med fasta fönster förutom på en gavel där det sitter 4 av totalt 52 fönster. Bolaget har räknat med kopplade fönster

Dok.Id 40104

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1093	Lantmäterigatan 4	026-17 67 00	026-17 68 90, 026-17 68 91	måndag – fredag 09:00-12:00
801 35 Gävle		E-post: lansrattenigavleborg@dom.se		13:00-15:00

enligt förfrågningsunderlaget. Hälsingebygg har alltså gjort en avvikelse från förfrågningsunderlaget, en billigare lösning som sedan har jämförts med bolagets som följt förfrågningsunderlaget. Efter en komplettering av anbudet har Hälsingebygg angett en prissänkning med 70 000 kr om de får byta till fasta fönster. Den verkliga prisnedsättningen är enligt de uppgifter bolaget fått 25 000 kr vilket de angivit i sitt anbud. Bolaget anser att Hälsingebyggs prissättning är konstruerad för att få ned anbudssumman. I sitt anbud har Hälsingebygg vidare skrivit att markarbeten för att få fall på marken utanför huset inte ingick i anbudet. När sedan komplettering av anbudet kom ut och det frågades om kostnad för just detta, så ingick det. I de administrativa föreskrifterna som hör till förfrågningsunderlaget står klart och tydligt att anbud som innehåller reservationer som ej är prissatta förkastas direkt. Det står också att sidoanbud ej godtas.

Kommunen bestrider bifall till ansökan och svarar att förfrågan och begäran om anbudskomplettering följer regelverket i LOU samt tillägger bl.a. följande. Utvärdering har skett efter inkomna anbudskompletteringar och anbudet har nollställts. Hälsingebygg har lägsta anbud.

Länsrätten har i beslut den 13 november 2008 förordnat att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats.

DOMSKÄL

Lagtext

De grundläggande principerna för offentlig upphandling framgår av 1 kap. 9 § LOU. Där anges att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 15 kap. 12 § första stycket LOU framgår att en upphandlande myndighet får tillåta att en anbudssökande eller anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudsansö-

kan eller anbudet. Av andra stycket framgår att myndigheten får begära att en ansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

Enligt 16 kap. 1 § LOU får en leverantör, som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 §, i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den paragrafen.

I 16 kap. 2 § LOU sägs att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utredningen

I förfrågningsunderlaget daterat 2008-10-06 anges under punkten AFB.52 i Administrativa föreskrifter att utvärdering av anbud sker genom lägsta pris. I samma förfrågningsunderlag anges under rubriken Rambeskrivning Bygg punkten 13.GS att fuktspärr i kryppgrund under befintlig byggnad utförs med plastfolie som läggs med 200 mm distans till grundläggning samt att plastfolien avtäcks med 50-100 mm sand. Under samma rubrik punkten 42 D. anges bl.a. att nya fönster utförs av trä med utåtgående kopplade bågar, typ 1+2, samt att fönstren ska vara komplett beslagna med vred och uppställningsbeslag.

Hälsingebygg i Söderhamn AB har i anbud 2008-10-27 erbjudit sig att utföra arbetena mot en ersättning om 13 500 000 kr exklusive moms. I anbudet förtydligas att samtliga fönster förutom de på ena gaveln utförs som fasta. Vidare anges att i anbudssumman ingår 65 000 kr avseende arbete och material hänförliga till kryppgrund med följande tillägg. ”Vårt råd är att inte utföra dessa arbeten och istället planera marken så man får lutning ut från huset. Dessa markarbeten ingår ej i vårt anbud”. Bolaget har i anbud sam-

ma dag erbjudit sig att utföra arbetena enligt förfrågningsunderlaget till en kostnad av 13 500 000 kr exklusive moms.

Efter anbudstidens utgång, 2008-10-29, har Söderhamns kommun begärt kompletteringar och förtydliganden av anbudet på 6 punkter. Under punkten 1 anges följande: Fönster. Redovisa tekniska egenskaper för fönster ingående i anbud samt kostnadsändring för utbyte till fasta fönster. Under punkten 2 anges följande: Bef. Krypgrund. Enligt rambeskrivning ingår plastfolie samt 50-100 mm sand. Redovisa kostnadsändring om plastfolie och sand utgår samt att marken mot söder under gångbrygga ges markerad lutning ut från byggnaden.

Av anbudsutvärdering framgår att Hälsingebygg i Söderhamn AB som svar på kommunens begäran om komplettering avräknat 70 000 kr från sitt anbud för utbyte till fasta fönster och 65 000 kr som kostnadsändring om plastfolie och sand i krypgrund utgick och ersattes med vissa markarbeten mot söder. Motsvarande justeringar från bolagets sida var enligt anbudsutvärderingen 25 000 respektive 90 000 kr.

Länsrättens bedömning

Som huvudregel gäller att förfrågningsunderlaget inte får ändras under upphandlingens gång. I målet är ostridigt att bolaget innan anbudstidens utgång lämnat ett anbud på 13 500 000 kr och att detta anbud inkluderat fönster som överensstämmer med vad som efterfrågades i förfrågningsunderlaget, dvs. öppningsbara fönster. Det är vidare ostridigt att vinnande anbudsgivare inom samma tid lämnat ett anbud på samma belopp, men att i detta anbud inte ingick de fönster som efterfrågades. Vinnande anbudsgivare har således lämnat ett orent anbud i förhållande till priset i och med reservationen att endast 4 av 52 fönster enligt anbudet var öppningsbara. Ett anbud som inte överensstämmer med kraven i förfrågningsunderlaget ska inte kunna gå vidare till utvärderingsfasen i anbudsprövningen. Detta förtydligas i förfrågningsunderlaget där det under punkten AFB.31 sista styck-

et anges att anbud som innehåller reservationer vilka ej är prissatta förkastas direkt. Det har från kommunens sida inte gjorts gällande att förfrågningsunderlaget var otydligt eller ofullständigt eller att det på annan grund funnits skäl att frångå detta. Bolaget får därför anses ha visat att kommunen genom att inte utesluta vinnande anbud har brutit mot principen i 1 kap. 9 § LOU om att leverantörer ska behandlas på ett likvärdigt sätt. Bolaget kan till följd härav lida skada och grund för ingripande föreligger enligt 16 kap. 2 §.

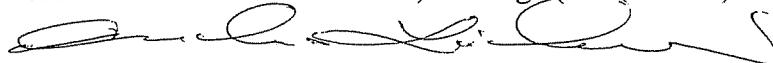
Länsrätten har härefter, oavsett hur yrkandena har utformats, att ta ställning till om upphandlingen ska göras om eller om den ska rättas. En första förutsättning för att endast den mindre ingripande åtgärden rättelse ska kunna väljas är att det fel som förekommit inte påverkat upphandlingens konkurrensuppsökande skede. Det har inte påståtts i målet. Rättelse kan vidare vara en lämplig åtgärd när anbudsprövningen har gjort på ett felaktigt sätt. Länsrätten finner därför att upphandlingen bör rättas på så sätt att en ny utvärdering görs med uteslutning av Hälsingebygg i Söderhamn AB.

Vid denna utgång finner länsrätten inte skäl att pröva övriga invändningar som bolaget gjort gällande beträffande utvärderingen av det vinnande anbudet.

DOMSLUT

Med bifall till ansökan förordnar länsrätten att Söderhamns kommuns upphandling avseende "Godsmagasinet. Om- och tillbyggnad till kontor" inte får avslutas förrän rättelse har gjorts bestående i att kommunen gör en ny utvärdering i vilken Hälsingebygg i Söderhamn AB inte får delta.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3103/1c).

Anders Lidman

rådman

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till kammarrätten i Sundsvall. *Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.*

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet.

Om sista dagen för överklagandet infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla:

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten.
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppgive sitt namn, adress och telefonnummer.